KÄLLSKATTEN

Kvittning i konkurs mellan egen överskjutande preliminär skatt och oredovisade skatter för anställda.

Genom beslut den 14 nov. 1959 hade vederbörande kronokamrerare beträffande en person — nedan benämnd Y — vilken innehade ett affärsföretag, fastställt betalningsskyldighet, avseende prel. A-skatt å 550 kr, som Y avdragit vid löneutbetalningar till hos honom anställda personer under febr., juli och aug. 1959 men som Y icke redovisat till statsverket. Därefter hade kronokamreraren genom två särskilda beslut den 15 febr. 1960 fastställt betalningsskyldighet för Y avseende 960 kr resp. 100 kr. Av beloppet 960 kr avsåge 490 kr prel. A-skatt, som Y avdragit vid löneutbetalningarna under månaderna sept. och okt. 1959 men som han icke redovisat till statsverket vid uppbördsterminen i därpå följande nov. månad, medan återstående 470 kr avsåge prel. A-skatt, som Y avdragit vid löneutbetalningarna under nov. och dec. 1959 men som han underlåtit redovisa vid uppbördsterminen i jan. 1960. Beloppet å 100 kr avsåge verkställt, till statsverket oredovisat avdrag för prel. A-skatt för 1960 under tiden t o m den 13 jan. Å samtliga sålunda restförda belopp, för vilka Y häftade, utginge restavgift med 4 % (22 kr + 42 kr).

Sedan Y enligt beslut den 14 jan. 1960 försatts i konkurs, hemställde konkursförvaltaren hos kronokamreraren, att av Y på grund av utfärdad debetsedel å prel. skatt för år 1959 erlagd prel. B-skatt, 956 kr måtte till konkursboet utbetalas (den i konkursen upprättade bouppteckningen utvisade en brist i boet å icke mindre än cirka 70.000 kr; då Y:s rörelse under 1959 gått med stor förlust, komme sannolikt ej någon taxering vare sig till statlig eller kommunal inkomstskatt att påföras honom).

Med bifall till nämnda hemställan beslöt kronokamreraren den 17 febr. 1960 att för mycket erlagd prel. skatt för 1959 skulle återbetalas med 956 kr, och anhöll tillika hos vederbörande länsstyrelse att beloppet måtte restitueras till konkursboet. Enligt inhämtad uppgift häftade Y i skuld för bl a 1.674 kr, motsvarande under tiden före beslutet om Y:s försättande i kon-

---

Blindtillägg eller vårdtillägg.

Blind- och vårdtilläggen, vilka icke kunna utgå samtidigt, ha båda under hela år 1960 uppgått till *1.200 kr.* Dessa båda pensionsförmåner skola i förekommande fall läggas till ovan angivna pensionsbelopp.

Kommunalt bostadstillägg.

De kommunala bostadstilläggen bestämmas helt av vederbörande kommun och utgå med högst varierande belopp. Någon allmän regel för storleken av det kommunala bostadstillägget under år 1960 kan därför här icke lämnas. Vederbörlig pensionsnämndsordförande eller de kommunala myndigheterna kunna dock vid behov lämna erforderliga upplysningar i detta avseende. *Jiber.*

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:37:39

kurs innehållen men icke redovisad, särskild uppdebiterad prel. A-skatt jämte restavgift (550 + 22 + 960 + 100 + 42 kr).

Länsstyrelsen anförde genom resolution den 7 mars 1960 bl a följande. I ärendet vore utrett, att Y innan beslutet om egendomsavträde meddelades häftade i skuld till statsverket med ett belopp av 1.082 kr, utgörande särskilt uppdebiterad prel. A-skatt jämte restavgift (550 + 490 + 42 kr). Statsverkets skuld å 956 kr finge jämväl anses ha uppkommit före konkursutbrottet. Med hänsyn härtill ägde länsstyrelsen, jämlikt 121 § konkurslagen, begagna fordringen till kvittning mot skulden. Med stöd av 68 § 4 mom. uppbördsförordningen (UL) förordnade länsstyrelsen förty, att beloppet 956 kr skulle *kvittningsvis avräknas* mot statsverkets fordran å 1.082 kr (särskilt uppdebiterad prel. A-skatt jämte restavgift).

Över länsstyrelsens resolution besvärade sig härefter konkursförvaltaren hos KR under fullföljande av konkursboets talan, därvid denne yttrade i huvudsak följande. Genom erläggande av prel. A-skatt uppkomme för kronan icke någon rätt till de inbetalade medlen. Betalningen skedde visserligen på grund av lagstadgad betalningsskyldighet, men den grundades icke på skattskyldighet. Likviden utgjorde en à contobetalning i avräkning å en antagen blivande skatteskuld. Vid sedermera debiterad skatt till lägre belopp restituerades à contoinbetalningarnas överskjutande belopp; i motsatt fall uppstode en fordran å underskottet. Inbetalningarna reglerade alltså intet fordringsförhållande. Enär betalningsskyldigheten vore lagfäst, upptoges ogulden B-skatt i restlängd. Vid skattepåföringen förutsattes således B-skatten vara betald, varför en överskottsrestitution skedde under iakttagande av sådan förutsättning. Överskottet måste alltså vid bristande B-skattelikvid minskas med denna. Därutöver hade i UF stadgats, att avräkning skulle ske jämväl mot annan restförd skatt, för vilken den skattskyldige häftade. Med skatt i denna bemärkelse kunde avses allenast sådan i 1 § UF definierad skatt, som påförts den skattskyldige. Om arbetsgivare icke inbetalade innehållen skatt för arbetstagare, bleve han skadeståndsskyldig till motsvarande belop. Sådant skadestånd restfördes icke. Uttagandet skedde på grund av den lokala uppbördsmyndighetens beslut. Bestämmelserna i 68 § 4 mom. UF vore alltså icke tillämpliga. — En förutsättning för en borgenärs kvittningsrätt i konkurs vore att såväl fordringen som motfordringen varit kvittningsgilla före konkursbeslutet. Att kronan vid detta tillfälle på grund av kronokamrerarens beslut den 14 nov. 1959 ägde en fordran med 550 kr lämnades obestritt. För övriga belopp hade däremot någon behörig fordran för kronan icke uppkommit. En skadeståndsfordran vore icke fastställd i och med att skadan skedde och vore icke heller beroende av visst villkor; en sådan fordran vore fastställd först genom behörig myndighets beslut. Först den 15 febr. 1960, alltså efter konkursbeslutet, hade kronokamreraren fastställt betalningsskyldigheten. Först därigenom hade alltså en fordran uppkommit för kronan. Vad anginge skatteavdragen under nov. och dec. 1959 hade för övrigt möjligheten till legal inbetalning stått öppen t o m den 18 jan. 1960; förfallodagen hade alltså inträtt efter Y:s försättande i konkurs, varför gäldenären vore betagen möjligheten att betala beloppet. I fråga om 1960 års prel.-skatt hade betalnings-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:37:39

tiden ännu icke infallit. Någon fordran för gäldenären hade icke heller funnits vid tiden för konkursbeslutet. Huruvida gäldenärens à contolikvider skulle täcka hans skatt eller om någon skatt överhuvudtaget kunde påföras, kunde först konstateras efter konkursens inträde. Först genom kronokamrerarens beslut den 17 febr. 1960 hade konkursboets fordran uppkommit. Enär restitutionsfordringen uppkommit efter konkursens inträde och — frånsett beloppet 550 kr — icke heller kronan ägt fordran före konkursen, hemställde konkursförvaltaren, att KR måtte upphäva länsstyrelsens resolution och förklara, att överskottsbeloppet 956 kr skulle återbetalas.

I avgivet utlåtande med anledning av besvären hemställde länsstyrelsen att desamma måtte lämnas utan bifall. Till stöd härför anförde länsstyrelsen bl a följande. I 121 § konkurslagen stadgades, att borgenär, som förvärvat sin fordran hos gäldenären innan beslutet om egendomsavträde meddelades, ägde begagna fordringen till kvittning mot skuld, för vilken han vid nämnda tid häftade hos gäldenären. Konkursförvaltaren lämnade obestritt, att kronan vid tiden före konkursutbrottet på grund av kronokamrerarens beslut den 14 nov. 1959 ägde fordran å 550 kr. Enligt hans förmenande hade däremot icke någon behörig fordran uppkommit för kronan för övriga belopp. Länsstyrelsen vidhölle sin genom överklagade resolutionen uttalade mening att kronans fordran jämväl omfattade *dels* det belopp å 490 kr avseende under sept.—okt. 1959 innehållna skattebelopp, som icke inbetalts vid uppbördsterminen i nov. 1959, *dels och* restavgift, 42 kr. Vidare hade konkursförvaltaren i besvären gjort gällande, att gäldenärens fordran gentemot kronan uppkommit först genom kronokamrerarens beslut den 17 febr. 1960 och sålunda efter konkursbeslutet. Länsstyrelsen ansåge för sin del, att gäldenärens fordran uppkommit redan i och med att prel.-skatten inbetalats. Enligt länsstyrelsens förmenande förelåge alltså kvittningsrätt enligt 121 § konkurslagen. I överklagade resolutionen hade länsstyrelsen såsom stöd för sitt beslut om kvittning åberopat 68 § 4 mom. UF. I besvären hade konkursförvaltaren på anförda skäl förklarat sig anse nämnda stadgande icke vara tillämpligt. Enligt 77 § UF finge belopp, som avsåge av arbetsgivare verkställt skatteavdrag och som icke inbetalats i tid och ordning, som i 53 § eller 54 § eller 56 § 3 mom. förmäldes, uttagas hos arbetsgivaren i samma ordning, som stadgats i fråga om indrivning av skatt. I tillämpningskungörelsen till UF lämnades utförliga föreskrifter om hur sådan skatt skulle gottskrivas arbetstagaren samt en fordran å arbetsgivaren till motsvarande belopp fastställas, debiteras och indrivas. Arbetsgivarens skuld till statsverket vore icke att betrakta såsom skadestånd utan utgjorde sådan skatteskuld, som omförmäldes i 68 § 4 mom. UF.

Genom utslag den 29 juni 1960 fann KR icke skäl att göra ändring i överklagade resolutionen.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:37:39